

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével).

Árma Budapesten 2 kr., vidéken 2 kr.

Előfizetési ára:

Helyben házhoz hordva vagy vidéken postai szelvényekkel: egy hónapra 60 kr.

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Szerkesztőség, kiadóhivatali és nyomda
V. ker., Honvéd-utca 4. szám.

Szerkesztőségi órák:

délelőtt 10 óráig délután 8 óráig.

Kiadóhivatal nyit a egész nap.

Szerkesztőségi telefon: 686.

Kiadóhivatali Telefon: 382

Esti Hírlap

Budapest, június 24.

A képviselőház ma befejezte a kiegyezési javaslat általános tárgyalását.

Visszaemlékezés.

Ma, június 24-ikén negyven esztendeje, hogy Ausztriát megverték Solferinónál. A szárdinai királyság és a francia haderő egyesült csapatai küzdöltek ellene. A csatateren ott volt I. Ferenc József, és III. Napoleon is. A veszített csatával elvesztette Ausztria olaszországi tartományainak egyik gyönyörű felét, Lombárdiát. A másik felét, Velencét elvesztette 1866-ban a kőnigrázi csatában. A feltartóztatlan bomlás Solferinónál kezdődött. Számított rá Poroszország, hogy Ausztriát kikergesse a német Bundból is, ami Kőnigrázt után kénytelenül megtörtént.

Korábbi magyar emberek még emlékeznek ezekre az időkre. Sok magyar vér omlott az olaszországi csatateren és hét év múlva Csehországban a hétnapos hadjáratban. Itt Magyarországon csak egyes családok gyászoltak. A nemzet úgy érezte, hogy a rabszíjjakat lemetaszték kezéről, lábáról, derekáról, az 1849. óta viselt rabszíjjakat. Az 1859-iki júniusban az ifjúság már nem is tanult az iskolákban. Akkor még július végén voltak a vizsgák. Várta, hogy jön Garibaldi és Türr, velük Kossuth Lajos. Nóta is

szól erről. Lesz ismét Magyarország leszünk magyarok. Bomlott Ausztria és a külföldi magyar emigráció külön nagy hatalomnak tetszett előttünk a garibaldisták segélyhadával és a Fiumében kikötő betörő sereggel. Mindenütt énekeltek, hogy mindnyájunknak el kell menni. A külföldi segítségben vakon hitt Magyarország, bízott benne Kossuth is. Elmondja ezt irataiban, s elmondja keserű csalódását, mikor III. Napoleon Solferinó után hirtelen megkötötte Ausztriával a békét Villafrancánál. Az 1866-ki porosz háborúban is hiába volt Klapka-legió. Magyarország szabadságával nem törődött se III. Napoleon, se I. Vilmos porosz király, se Bismarck.

Ezek a kegyetlen események tanulságot és okulást szolgáltatottak Ausztriának és Magyarországnak. Egyiknek, másikkal az okulást meg kellett érteni. Magyarország megértette, miután huszonhárom esztendeig hiába várt a külföldi hitegetésekre és meggyőződött, hogy saját erejéből kell tovább élnie. Kibékült tehát 1867-ben Ausztriával, a szegény, ügyefogyott Ausztriával és a békeadásra nyújtott jobbát az agóniába jutott társ hóna alá helyezve, nagyhatalmasságát újra talpra állította Európában. De Ausztria nem tanult, nem okult semmit. Folytatja rovott múltját. Már megint megkezdte a kicsa-

pongást és züllik tovább. Elpusztult mint közép-európai császárság. A csődből újra szervezkedett osztrák császárság Magyarországra vetette magát, de 1848-ban nem bírhatott vele. Az életerőt emésztette föl magától, és így bekövetkezett megint a szörnyű züllés, a bukás liquidációja. Ha sincs Magyarország, ma Ausztria nincs. De mert van, és mert létele folytonos tevélyég, ma újra egy züllött állam. Hanem végre is egy könnyelmű, tékozló dobérzoló áczkót a végtelenig se felebaráti szeretet, se testvéri indulat, se jóakarát nem gyámolíthat. Az egyesekre hamarabb elkövetkezik a bűnhődés, mint népekre és hatalmakra. A história azonban ezeken is végrehajtja a história exekuczióját, és elbánik velük.

Ma Ausztria ismét Magyarország ellen fordult, mely a borzasztó krízisben szamaritanus jótékonyssággal segítette. A negyven évet okulás és megjuhászkodás nélkül engedte eltűnni kedves felebarátunk. Megy a romlásba, rohan a veszébe, és a solferinói csata után négy évtized múlva már elfeledte, hogy sokkal kevesebb az elveszteni valója, de ez azután minden.

ORSZÁGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Harsány eljenzés hangzik fel a miniszteri szoba tájékán. A pozsonyiak, nagyszombatiak és nyitraiak egyesült deputációja üdvözlöi Darányi Ignác

földmivvelésügyi minisztert. Az eljenzést nagy durranás követi.

— Bomba! kiáltanak a deputációk rémületen. «Pezsgő» lelelnak az optimisták. A rémület és az öröm azonban csak pár pillanatig tart, mert kiséül, hogy csak egy vörösfejű gyufa robbant fel.

Ezalatt odabenn Perczel Dezső elnök az ülést megnyitja.

A kiegyezési vita.

A napirendhez, a kiegyezési javaslatokoz elsőnek Bruckner Vilmos szász képviselő beszél.

— Mi történt Brassóban, kéri Rigó Ferenc, amikor Bruckner felállt.

Bruckner: T. Ház, . . .

— Be kell kebelezni a vármegyét! szól ismét közbe Rigó Ferenc.

Bruckner: T. Ház! Nagyonfontosságú tárgy fekszik a Ház előtt . . .

— Ne köpködjön! hangzik megint Rigó Ferenc éles hangja.

— Kérem a képviselő urat, hogy a szónokot közbeszólásaiaval ne zavarja — inti meg az elnök Rigót.

Bruckner ezután kijelenti, hogy a jelen javaslat a legjobb megoldása az eddigi válságos helyzetnek. Mint pártunkivüli jelezni akarja álláspontját. A javaslatot, mely az ország gazdasági érdekének legjobban megfelel és barátjai elfogadják. (Helyeslés a szászok oldalán.)

A javaslat ellen.

A függetlenségi és 48-as pártnak egyik tehetséges, fiatal tagja, Mezóssy Béla emelkedik fel most szólásra.

Mezóssy Béla: Már a parlament illemszabálya is elengedhetetlen kötelességének teszi, hogy az előtte szólnak

Jókai Mór Solferinóról.

— Az Esti Hírlap eredeti tárczája. —

Az «Egy az isten» című regényében Jókai Mór büvösen szép szavakban írja le a világraszóló solferinói ütközetet, amelynek éppen ma van negyvenedik évfordulója.

Kitépjük Adorján Manassé regényét és adjuk a csata gyönyörű leírását úgy ahogy azt a költő lángoló fantáziája megörökítette.

Azon a napon a világtörténet egyik legnevezetesebb ütközetében két ország sorsa és egy világrész ujjaalakulása fölött folyt a játszma két sakkjátszó óriás között.

Az óriások sakkjátékához a sakk-tábla is éppen hozzáillett. Egy messzeterülő lapály négyzetekre szakgatva gyümölcsfa és szőlőlugas szegélyektől miket virágmartos öntöző csatornák kísérnek; távolabb regényes halmok láncczolata, lépcsőzetesen mivelt szőlőkeretekkel; a lankásokban olajfák berkei; — s mintha egy erdő közé szétszórva város volna, az egész táj ragyog a

nap sütötte nyáriakok, villák, kasinók, majorságok épületeitől. A legszebb paradicsom kert.

S e gyönyörű tájat választotta képi óriási hadsereg csatamezejéül!

S e gyönyörű tájék tiltakozik a vérontás munkája ellen!

Ő maga harcol a harcolókkal.

A hadsapatok eltévednek a gyümölcsfa-szegélyekkel keresztül-kasulszelt rizsföldeken, s majd tulnyomó ellencsapatra bukkannak váratlanul, majd meg úgy elvesztik egymást, hogy nem bírják az érintkezést saját hadosztályukkal feltalálni, majd meg ellenségül csapnak egymással össze. Mikor egy vizárkot rohammal megostromoltak, maguk előtt találják a másikat, eperfasóvényivel, s újra kell kezdeniök a harcot. A lovaság nem bír kifejlődni. Rohamait feltartóztatja a sok vizárkot, eleven ösvény. Egy egész lovasdandár úgy eltéved a csatateren a harc kezdetén, hogy estig nem bír az ütközetbe visszatalálni. Nyargonczok futkosnak a felkeresésére s nem bírnak ráakadni. Ez folyvást el-

lenséget keresett s nem talált. Tulnyomott a sakkablán. Egy másik hadtest nyugodtan pihen addig, míg a tőszomszédja két óra hosszat küzd a tulnyomó ellenel: a halmok elfogják az ágyusztót; itt semmit se hallanak belőle. — Az egész apró halmokból összecsoportosult hegygerincz mely vágyúnyokkal van beszeelve, mik megannyi vífolyosóul szolgálnak a ki-rohanó csapatok számára, s a halmok oldalán egymás fölül emelkedő casinók, kolonák, mind megannyi váracskok, amik között a legmagasabbra kiemelkedő solferinói tetőről messze kilátszik a «Spia D' Italia» tornya: az osztrákoktól megszállt fellegvár.

A kuszált csatater nem engedi megtudni a hadvezérnek, hogy mi történik a két szárnyon? hogy az elrendelt mozdulat végrehajthatott-e, vagy meghiusult?

— A jobbszárny előrenyomul ést tért foglal, a balszárny eredménytelenül küzd: a közép harcol a magaslatok birtokáért.

Az ujjkor eddig ismeretlen hadigépe,

a vontesővü ágyu, most teszi le első próbáját. A dicőségosináló gép! S hatása lezúzó. Az osztrák ágyutelepek egymás után némulnak el előtte. Egy lovasdandár két egész ágyuütege, mielőtt egy lövést tett volna versenytársaira, már harc képtelenné volt verve általuk. A derék, kitanult osztrák tüzéség meg sem közelítheti sima öblü ágyuival ellenfelei ütegeit. S amazoknak a robbanó lövegei oly messzeségből gázolják el a közeledő hadoszlopokat, aminő az eddigi hadászat számításán kívül esik. Az osztrák haubitiz és congresz röppentyű gyöngye feleselő társ ellenükben. A gép harcol az emberi vitézség ellen! Amig megint egy nálánál hatalmasabb gép nem jön őt össze-zuzni.

Ha ebben a szép nagy kertben egy csendes délután egyetlen egy meggyilkolt ember halálkiáltása hangzanék fel, hogy megrendítené az mindenkiné a szívét, aki azt halljal hogy futának a segélyérel hogy üldöznek a gyilkost! hogy emelnének a szerencsétlenség he-

beszédjére megjegyzést tegyen: Bruckneről és elvtársairól . . .

— Kik azok? kérdik a szélsőbaloldalon.

Mezőssy: Akik körülötte ülnek. Elvtársaitól bizonyos nyilatkozatot várt, rövid határozott kijelentését annak, hogy Bruckner és elvtársai Brassó és Nagy-Szeben városainak nem régiben hozott határozatát nem osztják. Szükséges volt volna ez, mert élénk emlékezetben van, hogy Bruckner és társai a szabadelpártból mint váltak ki. A helynevek rendezéséről szóló törvényjavaslat miatt.

És így, mielőtt a pártnak támogatásukat felajánlták, szükséges volt volna kijelenteniük, hogy a szentesített törvényt mind maguk megtartják, mind pedig polgártársaik által megtartatják.

— Nincs az a törvény, amelyet ne tartottunk volna meg! szól közbe Bruckner Vilmos.

— Mindég gyűlölködnek a magyarokkal. Minden csak gyűlölet, amit önök beszélnek! mondja Ugron Gábor.

— Az oláhokkal szöveteznek a magyarok ellen! fakad ki Lukács Gyula.

Mezőssy: Azt mondja a t. képviselő ur, melyik törvény az, amelyet meg nem tartottak. Itt van mindjárt az általánosan érintett törvény.

Schmidt Károly: már életbe van lépve az a törvény?

Mezőssy: Igaz, hiszen kihirdették.

Ugron: Még azt sem tudják.

Schmidt: Még nincs életbe léptetve.

Mezőssy: Az sem kifogás. Hát nem tudják, hogy Brassóban milyen határozatot hoztak? Hát Brassó város közönségének határozata nem arculcsapása a törvénynek. Nem arculcsapása-e a magyar nemzet önére?

— Ugy van! úgy van! a szélsőbaloldalon.

— Nem is hozott Brassó határozatot szól közbe Schmidt.

Mezőssy: Akkor én erre nem tudok mit felelni, akkor a t. képviselő ur az összes magyarországi hírlapokat hazugsággal gyanúsítja meg. En pedig inkább hiszek a magyar sajtónak, mint a t. képviselő urnak. (Tisztség a szélsőbaloldalon.)

lyen fogadalmi emléket! Most pedig mikor huszezzelvetre fetreng a legyilkolt ember a mezőn: hidegen néz mindenki a tájba.

Délután négy órakor már nőtön-nőt a zürzavar. A megújított rohamokban úgy összekeveredtek az egyes zászlóaljok, hogy mindenféle színű hajtókát lehetett egy csoportban látni.

A hadsereg ki volt fáradva — és kitéhezve.

— Némely ezred már egy hét óta nem látott egy falat húst (a negyven-ezer ökréből), s a kenyér, amit kiosztottak közöttük, penészes volt és sületlen, ehető és undorító.

Még egy végső erőfeszítés lett megkísérlve.

Elő a tartalékkal!

Már közel volt a katalauni tömeggyilkoláshoz hasonló katasztrófa; — amidőn egy harcoló fél elegyedett az ütközetbe.

Egy harmadik, aki eddig hallgatott. Nem nézhette tovább.

A havasok felől irtóztató fergeteg roham alá, odavetve magát a két harcoló fél között, az feltépte a véres homokot a küzdőtérrel s odavágta a küzdők arcába; — az kitépte kezéből

Rámutat az osztrákoknak magyar gyűlöletére. Ausztriában minden lap, még a hivatalos és a közös külügyminiszternek lapja is napról-napra egyebet sem tesz, mint bennünket gyalázva Ausztriában a magyargyűlöletet szítja.

Kilógásolja, hogy a magyar kormány az Ausztriával való kiegyezést minden áron keresztül akarja vinni. És most Lukács László pénzügyminisztert akarná látni, sajnálja azonban, hogy a pénzügyminiszter ebben a pillanatban nincs jelen.

— Mindjárt itt lesz! — szól közbe Darányi Ignác.

Mezőssy Béla: A pénzügyminiszter azt mondta, hogy az önálló vámterület Magyarországot közzgazdaságilag a tönk szélére juttatná. Szemére lobbantja az ischli klauzulát, az egri mandátumot. Majd így folytatja.

Emlékeztetem Széll Kálmán miniszterelnök urat, hogy volt idő, amikor Lukács László pénzügyminiszter az Apponyi és Enyedi Lukács álláspontját tette magáévá és a képviselőházban nyíltan megígérte, hogy kellő időben az önálló vámterületet felállítja, hogy milyen következetes a pénzügyminiszter ur, azt tessék megítélni az augusztusi, vagy az ischli klauzulából. Hát a miniszterelnök mért szorongatja Komjáthyt, a következetlenségei miatt, forduljon inkább a pénzügyminiszterhez és kérdezze ettől: «Aliquando valet, aliquando non valet.» (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Ezután a javaslat érdemére tesz néhány megjegyzést és azzal fejezi be beszédét, hogy a javaslatot nem fogadják el, hanem Kossuth Ferencz határozati javaslatát támogatja.

A néppárt szónoka.

A szélsőbaloldaliak üdvözik Mezőssyt, aki után a néppárt padjaiból és megbízásából Major Ferencz beszél.

Major Ferencz kijelenti, hogy a tárgyalás alatt levő törvényjavaslatban a 67-es törvények megerősödését látja. Komjáthyval polemizál, mint aki ezt a javaslatot meg akarta dönteni. A jelen javaslat vívmány. Nem a kormányé,

a zászlókat; az éjszakát csinált körüljöttük porfellegből, hogy ne láthassák egymást, s villámstoraival csapkodott jobbra úgy, mint balra; az elnémitá menydörgéseivel az ágyudőrejt; az, folyammá árasztá a patakokat a küzdő felek között; az eltörölte az embercsinálta haditervet a csatapiacról s azt ordította mind a két fél fülébe: «vége!» Egyik fél sem nevezheti magát győztesnek, a harmadik marad a csatatér.

Harczról nem volt már több szó, csak menekülésről. Egyes előretolt csapatoknak a vihar, vész, porfelleg közepett a saját jó szerencséjükre kellett megkísérteni a visszavonuló táborral való egyesülést. A zápor szakadt, s a villámlobbanásnál, mintha tengerfenék volna, úgy tűnt elő a táj, minden irányba siető embercsoportjai; s mikor a villám pihent, még felvilágított egy pontján a csatatérnek a vérvörös lobbanások fénye. Ott még két hadsereg folytatja az éjszétben a felhőszakadásban az emberharag harczát, nem törődve az Istenharaggal, s a halmokon túl egy égő város veti a nyugtalan égre görögöttüvivilágát. Dobbpörgés, trombitarecsegés, néporlás vegyül a menydörgés közé.

hanem a képviselőház összeségéé. Az ég különös kegyelme megmentette az országot az ischli-féle klauzulától.

Kérdi a függetlenségi pártot, hogy vajon a közös vámterület tette-e tönkre Magyarországon a kisiparost.

— Tisztán! felel Kossuth Ferencz.

Major: Nem az önálló vámterület hiánya, nem a közös vámterület, hanem a szabadipar tette tönkre itt a kisiparosságot.

— Ischli-féle? kérdi Polczner Jenő.

Major pedig folytatja, hogy eddig hiányzott az a skelet, amelybe beleillesztették volna Magyarországot kereteit (Derülttség a szélsőbaloldalon).

Harminez esztendő óta nem történt egyéb, mint a pénzzel való handelozás. (Derülttség.)

— Ez nem áll! hangzik a szélsőbaloldalon.

Amellett érvel, hogy a magyar ipart fejleszteni a közös vámterület mellett is lehet. A magyar ipart pártolni kell. A lakatost, a vargát, a cipészt, a kalapost.

— Hát maga hol szerzi be a kalapját? szól közbe Gajári Géza.

A magyar ipar pártolása.

A magyar ipart mindenfelé pártolni kell, beszél tovább Major. Gajári Géza pedig ezalatt a ruhatarba megy megnézni Major kalapjának belését, mert Major nem felelt arra a kérdésre, hogy a kalapját hol szerzi be. És ime mit tapasztalt. Azt: *hogy Major kalapja angol gyártmány.* Gajári ezt a felvilágosítást nyomban tovább adja a honatyák nem kis mulatságára.

Major beszéde végén Magyarország exportképességének fejlesztését és a tengeri kereskedelmet teszi szóvá. A kormány iránt való bizalomból a javaslatot el fogadja. (Helyeslés a néppárton.)

— Polczner Jenő! hangzik a jegyző szólítása.

— Öt perc szünetet kérünk! hangzik mindenfelől.

Szünet után.

Öt percznyi szünet után a vitát folytatják.

Polczner Jenő szerint az a titkolódzás, amelyet a miniszterelnök az osztrákokkal kötött kiegyezés körül tanúsított, azt a rossz sejtelmet szülte benne, hogy az önálló vámterület életbeléptetése nemcsak 1907-ig, hanem egyszer és mindenkorra lehetetlennek van téve. Ez a rossz sejtelen érlette meg benne azt, hogy ez a mostani megegyezés hasonló az ischli klauzulával. Kilógásolja, hogy a miniszterelnök a Komjáthy és Bartha által követeit ideiglenes egyezményeket nem ismerteti meg a Házzal. Ugy látszik hogy ezeket is a titkok fátyola borítja. Ő az önálló vámterület híve. Az ország boldogulását csak ebben látja. Ennél fogva a javaslatot nem fogadja el. hanem Kossuth Ferencz határozati javaslatához csatlakozik. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

A szászok.

Schmidt Károly Mezőssynek akar felelni, csak azért szólal föl. Ők még minden törvényt megtartottak. k nem agítálnak politikailag kifelé. A hazának hű fia. *Csak nemzeti kulturájukat akarják a hazában is ápolni és fentartani.* Mezőssyt tévesen informálták. A helységnevekről szóló törvényt ők megtartották. A dolog különben úgy áll, hogy a helységnevek megállapítása tekintetében a munkála-

tok folyamatban vannak. Felhívás történt a városokhoz, hogy a helység nevét állapítsák meg. Ehhez a megállapításhoz a városnak joga van. A mi a községi vitákat illeti, megjegyzi, hogy azokon csak a tulzók tesznek megengedhetetlen megjegyzéseket. Ő nem tartozik a tulzók közé, és cselekedeteik felett sajnálkozásának ad kifejezést.

Mezőssy Béla tudomásul veszi, hogy Schmidt a helységnevekre nézve az ő nézetét osztja.

Schmidt megjegyzi, hogy Mezőssy öt félreértelte, ő csak a tulzott kirohanásait ítélte el.

A utolsó szónokok.

Benyovszky Sándor gróf fejtegeti, hogy a közös vámterület mellett az ország nem fejlődhetik, az önálló vámterületet követeli. Kossuth határozati javaslatához csatlakozik. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Madarász József kér most szót. Fialos tüzzel nyúl vissza Magyarország történetébe és abból fejtegeti, hogy a kiegyezési javaslatot nem fogadja el. Felemlíti a 48-as pártnak 1867. márczius 19-én beadott tiltakozását a közösügyes viszony ellen. Már 1867-ben Somsich Pál és Szentkirályi képviselőkkel szemben kifejtette, hogy a közösügyes törvények Magyarország régi törvényeivel ellentétben vannak. Ez ma is az álláspontja. A 67-es magyarok álláspontját nem osztja. Csatlakozik Kossuth határozati javaslatához. (Eljenzés a szélsőbaloldalon.)

Az általános vitát erre besárják és Széll Kálmán miniszterelnök emelkedik fel szólásra.

A miniszterelnök beszéde.

Széll Kálmán az elmondott beszédekre akar némely reflexziót tenni. Polczner Jenő beszédére reflektál elsöbben is, mint aki azt mondta, hogy szóló a tárgyalásokra a titok fátyolát vetette. Ez nem áll. A politikai megállapodásokat nemcsak ő, hanem az egész ház hozta létre. A pártok előzetes jóváhagyása mellett cselekedett. Nem titkolódzott sohasem. Nyíltan dolgozott. Polczner azt is gyanusnak tartja, hogy ő, a miniszterelnök, visszavonta a czukoradóról, szeszről s ib. törvényjavaslatot. Polczner az anyagot összeeserelte. Ezeket nem vonta vissza, hanem teljes terjedelmében fentartotta.

Attér ezután Barta beszédére, amelynek okoskodása szofisztikus. Barta azt kérdi, van-e junktim a fogyasztási adók átutalása és a törvényjavaslat között. Arra, amit most kérdez Barta, azt mondja, hogy van junktim. Barta azonban a pénzügyi bizottságban mást kérdezett, mire ezután szóló azt mondta, hogy nincs junktim. És azt fentartja. Kijelenti ismételtlen, hogy a törvényjavaslat és a fogyasztási adók átutalása között igenis van junktim.

A második állítása Bartának az, hogy ebben a javaslatban kétféle szerződés van. Nem az időben, hanem a módban van itt a különbség. Barta ezt azért hozta fel, mert lövegeibe egygyel több batériát akart beletenni. (Derülttség) Aki magyarul tud, az igazat fog szólónak adni: A dolog csak stüláris és nem értelmi differencia. Kijelenti, bár ez felesleges, hogy Magyarországnak is meg van a joga a viszonosság felmondására.

Azt mondják, hogy nagy merénylet, hogy külön vámterület mellett nincs gondoskodva külön jegybankról is.

Erre nézve nyilatkozott már a pénzügyi bizottságban. Megengedi, hogy a közös bank ideig-óráig fennállhat az önálló vámterület mellett is, azonban, ha 1907-ben megszűnt a vámközösség, megszűnik a bank közossége is.

Ami azt a követelést illeti, hogy a tárgyalás minden fázisával ismertesse meg a kormány a házat, ez egyetlen egy parlamentáris államban sem szokásos. Barta beszédének egyetlen részében sem foglalkozik azzal, vajjon helyes-e, hogy a kiegyezés lejárata a külföldi államokkal való vámszerződés lejárataival összeesik. Vajjon engedmény-e ez, vagy vívmány, ennek megítélését Bartára bizza. Eddigél nem volt kimondva, hogy a lejárattal az autonóm vámtarifát elkészítendő. Nem vívmány-e ez?

Azt amit Barta vele szemben felállít az nem áll. Aki március 2-ika óta szólónak működést figyelemmel kísérte, az nem mondhatja, hogy helytelenül járt volna el és nem szeretné a parlamentet emelkedett vitákat. (Helyesítés a jobboldalon.) Egyébként azt feleli Bartának, hogy aki sokat akar markolni, keveset fog.

És most Polonyival polemizál, aki azt mondta, hogy a kiegyezés műve bizonytalan. Ne féltesse azt Polonyi, szólónak garanciái vannak. Az állapotokhoz alkalmazkodni kell, a javaslat számolt az eshetőséggel. Közös az érdek, hogy a gazdasági viszály megszűnjék és talán nagyobb érdeke ez Ausztriának.

Polonyinak egy kardinális tévedése van, amikor azt hiszi, hogy Ausztriában a 14-ik szakaszt évről-évre ki kell újragadni. Az egyezkedés 1907-ig történik, és ha törvényt válik, meg nem bolygatható.

— *Hát ha nem tárgyalja?* — kérdi Polonyi Géza.

Szél: Ha megtörténik, mert erről van itt szó, akkor 1907-ig tart.

Nyilatkozik a benyújtott három határozati javaslatra nézve. Kossuth Ferenc határozati javaslatát, mivel a benyújtott törvényjavaslattal homlokegyenest ellenkezik, természetesen nem fogadja el. Polonyi és társainak javaslatára nézve kijelenti, hogy abban vannak némely részek, amelyek ha magukban állnának, az ő részéről elfogadásra számíthatnának. Így azonban összefüggve nem.

Ami az utolsó passzusban az autonóm vámtarifa előmunkálatának haladéktalan megtevését illeti, kijelenti, hogy a magyar kormány az autonóm vámtarifa kérdésével igenis foglalkozik. Nem járul hozzá Szinay határozati javaslatához sem. (Éljenzés a jobboldalon.)

Polonyi Géza arra kéri a házat, engedje meg, hogy megjegyzéseit a miniszterelnök beszédére a legközelebbi ülésen tehesse meg.

Ezzel az ülés délután fél három óra-
kor véget ért.

Gallifet,

— A francia válságról. —

A világ félszeme eddig többnyire Franciaországon nyugodott, mert a dérek francia nép mindig gondoskodott magának szenzációiról. Hol egy kis panama, vagy elnökgyilkosság, hol meg a Dreyfus-ügy, de mindig történi ott valami érdekes. A mostani állapotok okvetlen odavonják Európa szemét ismét erre az országra, s az új francia minisztérium elég okot ad beszédre mindenütt.

Érdekes alakja az új francia kabinetnek Gallifet, a hadügyminiszter. Gal-

lifetről eddig csak azt tudja mindenki, hogy egyszer, a bulanzizmus idejében, már majdnem hadügyminiszter lett. Nem tudni miért nem lett azzá, de a nevével már akkor is félték, amint félnek mai is.

Érdekes bizonyítéka van ennek, ami szintén mindenki ismer.

Valamelyik párt ugratni akarta a híres Boulanger tábornokot. Nosza, szárnnyal kelt az a hír, hogy Gallifet hadügyminiszter. És a hős, a bátor Boulanger ugrott, az az hogy megugrott. Másnap már Belgiumban volt. Ez is tette őt lönkre, mert szökését egész Franciaország kaczagása kísérte.

Ami azonban bennünket Gallifet életéből közelebről érdekel, az más. A félelmetes ember egyszer kegyetlenül megszorult pénz dolgában. Ez még ugyan nem különös dolog, mert az igen sok embernek megesik, még Sima Ferenczen is. Hát még, ha az illető katona, mint Gallifet volt. Az érdekes az, hogy Gallifet-t egy magyar mágnás akarta kisegíteni a zsebbajából.

Gallifet-nek igen jó barátja volt Zichy Ödön gróf.

Gallifet tábornokot a híres sedani csata után Frankfurtba internálták, mint hadi foglyot. A szegény tábornoknak ebben a helyzetben igen rosszul ment a dolga, szorult helyzetben volt és ez a dolog csakhamar nyilvánosságra jutott, és ennek útján Zichy Ödön fülébe is Zichy Ödön, ki Gallifet-t III. Napoleon udvarából igen jól ismerte és különösen rokonszenvezett vele, elhatározta hogy javít szomorú pénzügyi helyzetén. Levelet irt tehát a fogoly tábornokhoz, amely körülbelül így szólt:

— A balszerencse híre, mely a tábornokot érte, az én fülemhez is eljutott hősiesség fölött, melyet a tábornok a csatában küzdött, nem tudom esedalkozásomat elfojtani. Sajnos, az is tudomásomra jutott, hogy a tábornok jelenleg csekély pillanatnyi pénzszűkületben van, mely a fogság közepette még súlyosabbnak tűnhetik fel, mint rendes körülmények közt. Mint régi barátja és csudálója nagyon szeretnék a baj eloszlatására valamivel hozzájárulni és erre a célra felajánlom a mellékelt és 25000 frankról szóló cseket. A tábornok nagy örömet fog nekem szerezni, ha a cseket anyagi helyzetének könnyítésére felhasználja.

Erre Gallifet tábornok jellemző levélben felelt. A katonás levél körülbelül így hangzik:

— Nem tagadom, írja a tábornok, hogy nagyon is zavarosak jelenlegi pénzügyi állapotaim és a legszívesebben köszönöm a gróf barátságának ezt a tanúságát, mely a mostani szerencsétlen helyzetben nekem kétszeresen jól esik. De mint igazi katonánál, nálam is megszokott dolog a pénzszűke, mikor és hogy adom azt vissza. Kölsönt csak olyan embertől fogadok el, akik pénzületekkel foglalkoznak és könnyebben maradnak ezeknek adósa, mint személyes jó barátomnak.

Franciaországban alighanem ez a határozott jellem tette félelmetessé az új hadügyminiszter nevet.

Mai távirataink a következők:

Páris, június 24.

A Journal azt írja, hogy ha a kormány, a kamara hétfői ülésén több-

sége lesz, ez a többség igen gyöngy lesz és valamennyi pártból fog alakulni sok képviselő pedig tartózkodni fog a szavazástól. A többi mérsékelt lap nem akar addig ítéletet mondani, amíg a kormány tetteit nem látja. A radikális újságok meg vannak elégedve azokkal a rendszabályokkal, amelyekkel a kormány a köztársaságot meg akarja védeni és remélik, hogy az anarkiának vége lesz, ha a kormány gyorsan és erélyesen cselekszik. Azt hiszik, hogy a hétfői vita bizalmi szavazattal fog végeződni.

A Matin rennesi levelezője azt írja, hogy ott hire jár, hogy Mercier tábornok a haditörvényszéknek egy új, döntő erejű okiratot fog bemutatni amely állítólag a német külügyminisztériumból származik.

Nyomorékemberek.

Az isten az embert a saját képére teremtette: tehát a legközelebbi lenyi. De az isten képére van teremtve a vak, a siketnéma, a hülye is...

A vak nem ismeri a napsugarat, a virágokat, a színt, az embereket, azoknak az arcán a küzdés, a boldogság, a fájdalom tükröződését: más milyenek a gondolatai, más milyenek az érzései mint a miénk, ő nem ebben — egy másik világban él. A siketnéma csak lát, mint a hogy belebámul ebbe a világba a földnek egyéb teremtménye is, amely nem ember, a hangot nem hallja, a beszédet nem érti, gondolatvilága homályába a mi bajaink, gondjaink be nem tudnak hatolni: idegenül, elszigetelve bolyong közöttünk. A hülye lát is, hall is, csak az értelme hiányzik, melylyel ezt a két tulajdonságát felhasználni tudná, szánalmas nyomorult voltában, majd hogy vissza nem süllyed az ösztönökkel élő állatok közé.

Ezeket az elveszett embereket visszahozni ide közénk, ahol a teremtésüknek fogva megilleti a hely őket: ez a nyomorék nevelés célja.

Hunyó századunk egyik legszebb húrmanus törekvése, ezeknek a szerencsétleneknek a gyámoltása.

Németország, Franciaország, Ausztria alapították az első nyomorékoktató iskolákat és a század elején egymás után nyílnak a nyomoréknevelő intézetek.

A szerencsétleneket emberi értelemre tanítják; metódusokat találnak ki, mint oktassák a vakot észrevenni a világot, mint értessük meg magunkat a siketnéma emberekkal, mint fejlesztjük a hülye gyöngy elméjét, hogy hozzánk emelkedni tudjon.

A nagy részvét a szerencsétlenek iránt, mely a század elején keresztül hullámozta egész Európát, 1802-ben mihozzánk is elérkezett, amikor jóléti Cházár András gömörvármegyei táblabíró lelkes agitációja következtében megnyitott a nyomorékok első iskolája: a váci siketnéma országos intézete. Később állították fel a vakok budapesti országos intézetét, az izraeliták budapesti siketnéma intézetét, a kaposvári, aradi, temesvári, kolozsvári hasonló intézeteket, majd a hülyék és gyengeelméjűek budapesti intézetét.

A siketnéma most hét intézetük van, melyre az ország tízenhét ezer siketnémaja szorul; vaknyomorék van tízennyolc ezer, ezeknek az oktatását egyedül a budapesti intézet teljesíti;

éppilyen a hülyenyomorékoknál az állapot, ahol majdnem tízenhét ezer hülyét és gyengeelméjűt egyedül a budai intézet képez.

Az elmúlt iskolaévben öt ezerszázhétven tanköteles siketnéma közül négy-százhuszonhat részesült oktatásban, míg a majdnem ugyanennyi tanköteles hülyék közül hatvannégy nyomorékot oktattak, a vak tankötelesek közül mindössze százhuszonegy növendéket taníthattak.

Ezek az adatok nem vádolók az egyedül álló iskolák ellen, mert ha eredményesen akarják a vak- és hülye növendékeket képezni, többet nem is vehetnek föl; csak a föllandult közoktatásügy egyik árnyoldalát bizonyítják ezek a statisztikai adatok.

A vakok ügyén most akar segíteni a közoktatásügyi minisztérium. Most készül egy nagyobb, több növendék számára megfelelő intézetet építeni. De itt is üdvösebb volna talán, már a könnyebb képezhetőség végett is, hogy az iskolázó helyeket, ugymint a siketnéma-knál, decentralizálják.

A hülyék ügye teljességgel elhanyagolt. Hosszu évtizedek óta mindössze csak annyi történt, hogy a budai Frimm-féle magánintézetet két év előtt átvette a kormány.

Ugy halljuk, hogy a legközelebb a kultuszminiszter éles tekintetnek egy pillantása ezekre a zilált állapotra is esik.

Könyv a királynéről.

Már több alkalommal közöltünk részleteket egy Londonban megjelent nagyrdekű könyvből: „The martyrdom of an empress”, amely mesteri vonásokban rajzolja meg Erzsébet királyasszony életét. Most a legmeghatóbb részletét ismerljük, hogy tudja meg a király és királyné a mayerlingi katasztrófát.

Ez a szomorú fejezet a következő:

Mikor a tragédia megtörtént, Hoyos gróf, aki a trónörökösrel Mayerlingben volt akkor, halálsápadtan rohant a badeni állomáshoz, hogy a legközelebbi vonattal Bécsbe utazzék és megvigye a szomorú hirt a Hofburgba. Dél tájban érkezett meg oda. Rendetlenül magára kapott vadászruhájával, halálsápadt arczával megrémítette mindazokat, akik láták eszeveszett rohanását a királyné lakosztálya felé. Paar gróf volt aznap szolgáltevő tiszt, aki azonnal bevezette Hoyos grótot a királyné dolgozó szobájába. A felséges asszony irasztala mellett ült, mely felett egy nagy kép függött a falon. Rudolf trónörökös ábrázolta az, vadászruhában. A mayerlingi halott éppen ilyen ruhában feküdt akkor a szoba padozatán. Hoyos gróf még jobban megrendült, amikor megpillantotta a mítsem sejtő királynét — az anyát, aki talán most is szeretett fiáról gondolkodott.

A királyné, amikor megpillantotta az előzetes bejelentés nélkül berontó, zavart tekintetű férfiakat, hirtelen föl-emelkedett a székről és kezeit hátrahúta, így kiáltott fel:

— Mi baj? Mi történt? Ugy-e Rudolfal történt valami? Hadd halljam azonnal!

Arca egy pillanat alatt halálsápadttá vált. Hoyos gróf, aki inkább odaadta volna egész vagyonát, csak e pillanatban száz mérföldnyire lehetett volna, nagynehezen elmondotta a főbbtragédia

részeit. A királyasszony, amikor megtudta, mi történt, leirhatatlan rémülettel, nézett maga elé néhány pillanatig, aztán roskadozni kezdett, mintha ájulás környékezte volna. De egyszerre erőt vett magán, fölegyenesedett, el-el csukló hangon suttogta:

— A császárnak meg ne mondják! Én hadd vigyem meg neki ezt a hírt. Várakozzanak rám, de senkinek ne szólnak egy szót sem. Mindjárt visszatérek.

Ezután kisuhan a szobából. Egyenesen a király dolgozó szobájába ment. Amikor belépett fejedelmi férjéhez, iróasztala mellett találta őt. Eppen az ország dolgával foglalkozott.

— Ferencz — mondotta neki a királyné — beszélni akarok veled négy szemközt.

A segédtsízt a király egy intésére kiment a szobából... Felóra múlva az uralkodó belépett abba a szobába, ahol Paar és Hoyos grófok várakoztak. Szeméki volt sirva s egész megjelenése elárulta a belsejében viharzó fájdalmat. Vele volt a halálsápadt arcú királyné is, aki emberfeletti küzdelemmel igyekezett megtartani látszólagos nyugalmát. Érezte, hogy most nagy kötelesség vár rá — vigasztalnia, erősítenie kell az összetört királyt. Maga tot egy széket a szoba közepére, a király számára, akie szavakkal rogyott le:

— Tehát igaz — valóban igaz?

A hatalmas ember egészen összeesett a görcsös zokogás tört ki a melléből. Hirtve ekkor odahajlott hozzá és a gyöngédség minden nemével elhalmozta, vizsgáltatta őt...

Stefánia trónörökösnek még ekkor semmit sem tudott a gyászos esetről. Ott ült a zongorája előtt, reggeli ruhában, színes pántlikával ékesített hajjal. Eppen egy új keringőt játszott, mikor a király és a királyné beléptek hozzá. E szokatlan látogatás nagyon meglepte őt, felugrott a zongora melől és elébük sietett. Egyszerre megállt s mintha gonosz sejtésem szállott volna hirtelen a lelkébe, így kiáltott fel:

— Valami baj történt Rudival! Rossz hírt fogok hallani?

A király reszkető hangon mondotta erre:

— Rossz hírt hoztunk — nagyon, nagyon rossz hírt.

A trónörökösnek, amikor jobban szemügyre vette a halálsápadt arcú, remegő uralkodó-párt, kétségbeesést kifejező hangon kiáltott fel:

— Rudi meghalt — meghalt!

A másik pillanatban összerogyott; egész teste görcsösen vonaglott.

— Hagyj magunkra Ferencz. Elég volt már neked az izgalomból.

A király összekulcsolt kézzel kérdezte:

— És te — és te?

— Nekem erősnek kell lennem most, — jegyezte meg a bőslelkű hitves.

A király lehajtott fővel távozott, de alig tette ki a lábát a szobából, a királyné nyomban ájultan rogyott össze. Két óráig tartott, amíg az orvosok eszméltre tudták hozni. Mikor távozásra kérte a királyt, érezte már, hogy ereje elhagyta, de emberfeletti erővel uralkodott magán, amíg fenséges férje el nem távozott. Nem akarta őt kitenni újabb rázkódásnak.

TAVIRATOK

A bukovinai románok.

Czernowits, június 23. (Az *Esti Hírlap* távirata.) A Czernowitzer Zeitung a következő kommunikát közli: Az idevaló lapok közlése szerint a bukovinai román nemzetiségű reichsrathi és tartománygyűlési képviselők állítólag olyan határozatot hoztak, amelyben azt állítják, hogy a heiyi kormányzat a román nemzetiséggel szemben a nemzeti-ségi törvényben biztosított egyenjogúságának elvével össze nem egyeztethető eljárást követ. Ezzel szemben konstataálni kell, hogy a kormány teljes tudatában van annak, hogy egyetlen egy esetben sem adott okot ilyen állításra, sőt inkább arra törekedett és ezentúl is arra törekszik majd, hogy az alkotmányban biztosított egyenjogúság elvét, va amennyi nemzetiséggel szemben egyformán alkalmazza. Ha tehát, amint a határozat mondja, a jelenlegi helyzet csakugyan tarthatatlan, a román nemzetiséget sértő és az ország békéjét fenyegető, ennek oka nem a kormány, tehát a felelősség sem terheli a kormányt olyan állapotok netaláni következményeiért, amelyeket nem ő teremtett.

A béke konferencia.

Hága, június 23. (Az *Esti Hírlap* távirata.) A békekonferencia első bizottságában benyújtott orosz javaslatoknak a veleje az, hogy a haderők mostani tényleges létszáma és költségvetése *öt éven belül nem emelhető*. A gyarmati hadseregek azonban nem tartoznak e rendelkezés alá.

A választott bíróságok kérdésével foglalkozó harmadik bizottság szerkesztő-bizottsága délután ülést tartott, amelyen a választott bírósági eljárásról szóló orosz javaslatot tárgyalták.

Szerdán a békekonferencia valószínűleg elnapolja ülésait, hogy a delegátusok jelentést tehessenek kormányukna a dolgok állásáról.

VÁROSI ÜGYEK

A kivetett adók.

A második kerületi adókvétó bizottság tegnap befejezte a működését. A tegnap kirótt III. osztályu kereseli adótelekekből közöljük a következőket:

II. kerület: Csizsár György 400, Rosenthal Ferencz 320, Kincstári tarraktár 200 korona.

IV. kerület: Szántó Mór 400, Nekám Lajos dr. 80, Weisz Gyula és József 1600, Krausz Adolf 1400, Ungár Lipót 1500, Trenka Mór 438, Erdély Mór 500, Sárkány Dezső Dávid 380, Horovitz Adolf 300, Nagy Géza 440, Szűcs Emil és neje 460, Strausz Mina 340, Dreher Ignác és Károly 250, Rovatti és tsa 1000, Wagner János és ifj. Wagner János 1100, Hubert József 1100, Eischer Győző és Bayer László 840, Kiss Gyula dr. 80, Szivák Imre dr. 540, Szontagh Abris dr. 318, Ranzenberger Ágost 200, Vass Pál 280, Kormuth Frigyes dr. 300, Winter József 3500 korona.

V. kerület: Köbl Agoston 280, Jónás Ignác és fia 320, Blayer Gyula 238, König W. 560, Berger Mór 220, Berl Dávid 2600, Freisz Adolf dr. 280 korona.

VI. kerület: Langer Soma 238 korona Fischer Hermann 540, Nöbel Róbert dr. 183, Geduldiger Hugó 158, Weiner Mátyas 984, Himmler Ede 382, Weisz Jakab dr. 500, Kund Ede és társa 200, Merényi és társa 800, Morényi József és Richard 700, Reisz Henrik 223, Rosenthal Gyula 766.

VIII. kerület: Pollák Sándor 540, Laufer

Jakab 1154, Popper Jakab 220, Glötzer József 420, Streicher és Szily 240, ifj. Lissauer Henrik 262, Haas Mór 300, Lederer Vilmos 300 korona.

IX. kerület: Dvorák Lajos 220, Reichel Gyula 1800, Dizián Kálmán dr. 90, Geyer József dr. 60, Szentgyörgyi Weisz József dr. 40 korona.

RENDŐRI HIREK.

— Szerencsétlenül járt fűtő. Az elmúlt éjjel súlyos baleset történt a rákos rendező pályaudvaron. Egy induló vonatról Mikolics István fűtő lebukott, a vonat egyik kereke job karját elkapta és annyira összeroncsolta, hogy a Rökus-kórházban — ahova a mentők vitték — még az éjjel amputálták a karját.

— Rendőrfogalmazóból főkapitány. Csongrádmegye főispánja Hadadi Endre dr.-t, budapesti államrendőrségi fogalmazói Hód-Mező-Vásárhely főkapitányává nevezte ki. Hadadi Endre tizenöt évig volt a székesfővárosi államrendőrség szolgálatában.

— Tűz az angyalföldi pályaudvaron. Ma délelőtt tíz óra tájban azt jelentették a központi tűzörségnek, hogy az angyalföldi pályaudvaron a raktárak lángokban állanak. A tűzoltóság Markusovszky segédtsízt vezetése alatt nagy apparátussal vonult ki a veszedelem színhelyére, ahova csakhamar megérkeztek a szintén értesített mentők is. Mindjárt vissza is fordulhattak mert a pályaudvaron mindössze egy üres tyukkötrecz égett el. Mire a tűzoltók kiérkeztek, a veszedelemnek nyoma sem volt.

— Ongyilkossági kísérlet. Hegedűs István fürdőszolga huszonnyolc éves neje ma déltájban az erzsébet-körüli fürdőben mellbe lötte magát, de a golyó célt tévesztve, csak a testét sértette meg és a mentők is a lakásán hagyták.

TÖRVÉNY ELŐTT.

— Felmentett feleséggyilkos. Párisban Jean Mader négy évvel ezelőtt feleségül vette Augustine Leroy kisasszonyt. Huzas életük azonban nem volt boldog, a fiatal asszony nem egyszer a házon kívül keresett szórakozást. A férj elintézte megbocsátást az asszonynak, de végre is az asszony bütlensége teljesen elkeserítette. Egy napon megtudta, hogy neje az este szeretőjével, Ploux-val a Rue Province egy vendéglőjében fog vacsorázni. Revolverrel a vendéglőbe ment és miután ott csakugyan bizalmas együttlétben találta feleségét Ploux-val, agyonlőtte az asszonyt. Azután a revolvert az asztalra téve így szólt: — Megöltem a feleségemet, fogjanak el. Nyugodtan várt, míg rendőrök érkeztek és elvezették. — Tegnap itélikozott fölőtte a Seine-arrondissement zsűrije. Miután meghallgatták a tanulat, akik ez asszony bütlenségét és a férj szerencsétlen házasságát bizonyították, az esküdtek felmentették a feleséggyilkost.

— Elolvadt jég. Schwarz Henrik jégszállító néhány hónappal ezelőtt a soroksári vámon át jeget hozott a fővárosba. A sorompónál álló pénzügyőr abba a hiszemben, hogy úgy akarja be csempészni a jeget utána szalad: s a lovak zablájába kapaszkodva követelte, hogy forduljon vissza. — De hisz ismernek az urak, hogy nem vagyok csempész lakadt ki Schwarz, ha feltartóztatnak eio vada jég s elvesztem a biztosítékomat, mit megrendelőmnél tettem le.

Ekközben Bus József és Réder János rendőrök is a helyszínen termettek s kezdetét vette az előállítás az utcai közönség nem csekély élvezeterej Schwarz kézzel lábhal elene szegült a bekísérésnek. De hasztalan mert szekerének rudát visszafordították, őt magát pedig beuozott orral szállították be a kerületi kapitánysághoz. Mikorra kiszabadult a jég elolvadt. Ehhez a kisebb bajhoz járult az, hogy ma hatóság elleni erőszak miatt vonták felelősségre

mert a rendőrök hit alatt vallották, hogy megöklözte őket. De hogy ki zuzta be a vádlott orrát, az hivatalos titok maradt!

A törvényszék felmentette Schwarzot a vád alól ellenben hatósági kibégás miatt, tiz frtra ítélte.

— Elítélt katona. A soproni hadbírótság Pival Antal szökevény katonát rablógyilkossági kísérletért életfogytiglan tartó fogságra ítélte. A büntetést Sluka tábornok kegyelemből tizennégy évre szálítottta le..

Az olvasóhoz.

A művelt magyar közép- és felsőosztály lapja a *Magyar Hírlap*, amely tizennyolczadik félévét kezdi meg a jövő hónap elsején.

A *Magyar Hírlap* elvek sőt-lötte, amint azt jól tudják a lap régi barátai. A *Magyar Hírlap* hű maradt elveivel s hű maradt a *Magyar Hírlaphoz* a művelt közép- és felsőosztály támogatásához; mert főképen ehhez a közönséghez szól; a magyar elme gondolkodásával s a magyar sziv érzületével.

Ez a közönség ösmeri a *Magyar Hírlap* multját s jelenét. Ösmeri politikai elveit, amelyek a magyarság, a demokrácia és a szabadság érdekében legmesszebb menő védelmében csucsosodnak ki.

Egyetlen ura és parancsolója a közérdek.

Függetlenül, pártnak és hatalmi befolyásnak alá nem vetve, mond véleményt a *Magyar Hírlap* mindenről és gyakorol ellenőrzést mindezzel szemben.

Politikai és egyéb rovatait kipróbált erők szerkesztik s írják, élőkön Fenyő Sándor felelős szerkesztővel, aki a lapnak megalakulásától szerkesztője. A *Magyar Hírlap* figyelme kiterjed mindenre, ami a közönséget érdekelheti. Tisztelet a magánéleti szentségét, de kérelhetetlenül lerántja a leplet a közélet minden oly jelenségéről, amelyek rejtegetését csak a korrupció kívánhatja.

Gondoskodik olvasóinak számára mulattató, vidító olvasmányról is, «Társaság» rovatában, mely az aktuális eseményekkel foglalkozik, legtöbbször tréfásan.

Tisztviselő és hivatalnok külön rovatot talál a *Magyar Hírlap*-ban a saját ügye számára. Jogos panaszait közli, azok orvoslását sürgeti s ki is vivja.

Szerkesztői üzeneteiben minden előfizetőnek szivesen szolgál tanácsal, utbaigazítással, magyarázattal, felvilágosítással. A legbizalmasabb természetű kérdésre is kimerítően válaszol.

De mindezen kívül gondoskodik a *Magyar Hírlap* az előfizetők számára még egy sereg különös kedvezményről is.

Az új félévben kapják meg az előfizetők a díszes ingyen Albumot, amely irodalmi s művészeti eseményszámba szokott menni.

Jókai Mór az új félévben kezdi meg gyönyörű új regényét, amelyet a *Magyar Hírlap* számára írt.

Tolstoj remek regényének, a «Földtámadás»-nak eddig megjelent részét díjtalanul kapják meg az új előfizetők.

A *Magyar Szalon* című pompás folyóiratot, a képes gyermeklapot

s a díszes Francia Divatlapot, amely mindenütt feltűnést kelt, a Magyar Hírlap előfizetői kedvezményes árban, jelentékenyen olcsóbban kapják.

Nyáron az egész fűdő-évad alatt az előfizetők kívánságára a lapot bárhova utána küldi, még akkor is, ha többször változtatják tartózkodásuk helyét. Korán reggel kézbesített a lapot a főváros környékén lévő nyaralókban.

Tessék mutatványszámot kérni!

A Magyar Hírlap előfizetési ára negyedévre 3 frt 50 kr, egy hónapra 1 frt 20 kr.

Előfizetni bármely naptól kezdve lehet.

A kiadóhivatal s a szerkesztőség az V. kerület Honvéd-utca 4. szám alatt van.

KÖLÖNFÉLEK.

Hétről-hétre.

Elhagyta Thalianak
Immár minden temploma
Bezáródott már a muzsák
Valamennyi csarnoka.

S ahol eddig Tell s a többi
Büszkén dörgé szerepét,
Ót ma minden zord, kietlen
Sivár, csöndes és sötét —

Vége már a sok pletykának
A coulissák közt s mögött
Nem trécel már a balletkar
Niki, Muki gróf fölött.

Sűrű por fed már be mindent
Földszinten és karzaton,
Vége a komédiának,
Szóval: Itt a mort saison.

Itt van, s vele együtt megjött
Minden, minden, ami már
Megjelen a láthatáron
Hogyha beköszönt a nyár.

A természet szörny szülötti
Mind feltolják fejüket,
A nagy fiúmei czápa
Ujra kísért módfelett.

S száll a rémhir szájról-szájra
Ez vagy az a kapitány
A tengeri kigyót látta
Bodros habok taraján.

S az a híres kacsa is már
Ujra hápog hangosan.
Melynek lába ugyan mincsen,
Amde csőre keltő van. —

Szóval: bír a muzsa hallgató
Nem unalmas a világ,
Viszontlátjuk legalább a
Régi menaszériát.

Franczi.

Hegedüs Sándor gyásza.

Meghalt egy anya! Megreme a szív
Valahányszor egy anya hagyja el a világot. Mindnyájan feltűnik, vagy siratjuk a magunkét. Hegedüs Sándor anyja ama jóságos matrónák közül való volt, akiket megszépít az öregség. Szelid szeme nyájas mosolya, fehér haja szeretetet öbreszt és akkor is tisztellel hajolnánk meg fölé, ha nem is lenne kegyelmes ur a fia.

Egy ritka szép esaládi viszonyt tépelt szét a halál. Megható volt az a szeretet, amely az elhunytat gyermekeihez fűzte. Különösen Sándor fia volt a szemefénye. Most is, ez utolsó óráiban amikor már tudta, hogy meg kell válnia az élettől, csak egy gondja volt:

Csak akkor ne haljak meg, amikor Sándorék már fürdön vannak, mert megzavarnám a nyári pihenését.

Ezt a nagy szeretetet hálás odaadásal viszonzta Hegedüs Sándor. Amikor kereskedelemügyi miniszter lett, legelőször is arra gondolt, hogy ezt a hirt az édesanyjával közölje, de a vidéki egyszerű visszavonultságban élő öreg asszony nem igen szokott táviratokat kapni, fia feltette, hogy a sürgönye meg

ijeszthezné, a pártelnökök czimezte hát és kérte, hogy közölje a hirt az anyjával.

Hegedüs Sándor fájdalmát fokozta, hogy nem lehetett anyja mellett, mivel ez utolsó sóhajtott. A közelesség a fővárosba szolgáltatta a nagy beteg mellől és csak tegnap utazhatott Kolozsvárra, ahol az a két szerető anyai kar nem ölelheti többé a keblére.

A boldogult matróna arczképét itt közöljük, ez is mutatja, hogy a farsada hom egy minden ízében fenkölt gondolkozásu, magyar uriaszonyt veszített el.

Az Esti Hírlap mai, június 24-iki sorsó'ásiról szóló értesítést a 6-ik oldalon közöljük.

— Személyi hírek. Rainer főherczeg tegnap este Bécsbe érkezett. Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter a tegnapi nap folyamán Bécsbe érkezett. — Condenhova gróf csehországi helytartó nev Prágából Bécsbe utazt.

— A csók ellen. Angliában mozgalom indult meg a csók ellen. Néhány misz, ki túl van már az élet de'én egyesületet szervezett, amelynek hivatása volna felvénni a harczt a csók ellen. E napokban tartották meg az alakuló közgyűlést, nagy részvétele mellett azoknak a kíváncsiaknak, akik látni akartak azokat a bizonyos rókákat, kiknek «savanyu a szőlő». Az elnök hévvel kelt ki a csók ellen erkölcsi, társadalmi és egészségi szempontból. Az ujdonsült egyesület a csókok minden fajtája ellen jölvette a harczt. A leghatározottabban itéli el úgy a szerelmi, mint a baráti és rokoni csókolódzást. A gyűlésen egyttal elhatározták, hogy az egyesület tagjai jelvényt fognak viselni, mely feltűntesse ellenséges érzelmüket a csók ellen. Voltak azonban olyanok is, akikben nem veszett el a remény egy-egy édes csókra, s ezek azt kívánták, hogy a jelvényviselésre csak is hivatalos működésben legyen kötelező.

— Jelenet a pályaudvaron. Egy szemtanu beszéli el a következő esetet: Tegnapelőtt Tótmegyeren Benedek Andor tábornok egy őrnaggyal fel akart szállani a vonatra. A kocsiiban azonban amelybe a tábornok beakart szállni, nem volt hely. Erre a kalauz figyelmeztette az urakat.

— Majd meglátom én, hogy lesz, szolt a tábornok. Es be akart szállani egy szakaszba, melyben többen voltak, a többi közt Sulyovszky országgyűlési képviselő is.

A kalauz, Schön Frigyes udvariasan figyelmeztette a tábornokot, hogy nincs hely, oda nem szállhat fel. Erre a tábornok karcját felgy kárántva kiáltotta:

— Fogja be a száját, mert agyonütöm.

— Megégett uriaszony. Miskolcztol megrendítő szerencsétlenség tartja izgalomban. Schweitzer Henrik kerékpár-nagykereskedő viruló szép fiatal felesége takarítás közben elejtette az égő gyertyát. A gyertya lángja a takarításhoz használt benzinhöz ért, amittől az asszony ruhája tüzet fogott. A könnyű ruha pár pillanat alatt lángba borult, a szerencsétlen asszony pedig összeégett, úgy hogy huszonnégy órai kínlás után meghalt. Három gyermeke maradt.

— Katonai ünnep Sopronban. A soproni hetvenhatodik gyalogezred ma emékkünnepét rendezett a kusztózái csata emlékére. Az ünnepség díszfelvonulással kezdődött, mely a harkai dombon folyt le, ugyanott tartotta Bolza tábori lelkesztő tábori misét. A katonáknak Hradeckzy őrnagy tartott emlékbeszédet az ünnep jelentőségéről. Délben tiszt bankett volt.

— Munkásgyűlések. Holnap, vasárnapra hat munkásgyűlést jelentettek be.

A budapesti kovácssegédek délután két órakor a Vig-utczában. Napirend: A szakcgyesület czeljeinek megismertetése, A kovácssegédek helyzete, Indiványok.

Budapesti borbély- és fodrázsmesterek, valamint a szakma segédei a Hungária-uton délelőtt tíz órakor. Napirend: A kontárok ellen indított mozgalomban hozandó végleges határozat.

A budapesti ácssegédek délelőtt tíz órakor a Gyöngygyuk-utczában. Napirend: Az ácssegédek helyzete. A szervezkedés czelje és haszná. Az általános titkos választói jog.

A budapesti kocsiártó segédek délelőtt kilenc órakor a Mária Terézia-téren. Napirend: A szakcgyesület czelje.

Az újpesti asztalos munkások délután három órakor Újpesten. Napirend: A budapesti asztalos segédek bemozgalma. A pünkösdi szakkongresszusi beszámoló.

A budapesti ácsok (nyilvános felolvasás) este nyolcz órakor a Gyöngygyuk-utczában. Napirend: A család hajdan és ma. A szocialdemokrácia.

— Apa és fia a sineken. Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap a debreczeni vasútállomástól nem messze eső egyik órháznál, ahol a szolgálatot Lisztes László vasuti őrvégezte. Este, ugy tíz óra tájt a szatmári vonatot várta, amely azonban késett! Hogy unalmát elűzze, kis gyermekét kihozta magával s elkezdett vele játszani. Egyszerre csak elfogta az álomság s ölében a kis fiával elaludt a sineken. Csak a közeledő vonat dübörgésére ébredt fel. Azonnal átlátta a helyzet iszonyu voltát menekülni akart, de már későn volt. A mozdony elütötte s a kerek alá került. A kis fiu az ütés következtében az árokba zuhant. A vonatvezető észrevette a szerencsétlenséget és azonnal megállította a vonatot. Az utasok ijedten futottak össze s rémületes látvány tárult eléjük. Véresen, eszméletlenül, csonka labbal feküdt az árokban Lisztes László vasuti őrv, mellette sípadtan, kékülő ajakkal börgött a kis fiu. A szerencsétlen embert s fiát vonatra tették s bevitték a debreczeni kózkórházba, ahol most azon fáradsnak, hogy miképp arthatnák meg az életnek az apát és a fiát.

— Az ál-Sarcey. A «Le Temps» hírneves kritikusat, Francisque Sarcey három hét előtt parentáltak el. A párisiak kedves és rettegett «Oncle»-ját meg el is égették, hogy semmi kétség se térjen a halálához. Es ime mégis minduntalan megjelenik a boulevardokon egy batignollesi bórkereskedő szemében, akannyra hasonlít az elhunyt íróhoz, hogy annak legjobb ismerősei is megdöbbennek, ha a derék «doppelgänger» az utjokba kerül. A batignollesi bórkereskedő érzi is a végezetes hasonlatosság súlyát és e napokban így panaszkolta el baját egy újságíró előtt:

— A Rue Donaihe, a hol Sarcey lakott nem is merék menni. Minden lépten-nyomon találkozom egy simára borotvált arczu emberrel, aki rémülten összerázkodik, sőt el is fut, amint engem megpillant. Néhány nap előtt csinos leánnyal találkoztam, a mondott utczában. Diszkrét pillantást vettem a kicsikére, ez pedig amint meglátott, nagyot sikoltott és hanyatt vágta magát a földön. Fölemeltem és egy közel

A mai, szombati láppéldányokkal bezáródik a heti

400 koronás főnyereményre

társzó számok, vagyis a június 19-től június 24-ig bezárólag megjelent láppéldányok sorozata. A sorsolás ugy a 400, mint az 50 koronás nyereményre kétfőn délelőtt lesz.

301.50-302.—, közuti vaspálya-részvény
369.—, városi villamos vasut-részvény 217.75.—, frton.
Zárleltok maradt: osztrák hitel részvény 857.80, magyar hitelrészvény 383.75, osztr.-magy államvasut-részv. 344.50, déli vasut-részvény 68.—, leszámítoló-bank részvény 256.—, rimamurányi vasut-részv 302.—, közuti vaspálya részvény 369.— városi villamos vasut-részvény 217.75 forinton.

A gabonaüzlet Bécsben. Gyenge külföldi jelentésekre olcsóbb, bár a reakció nem öltötte az elvart arányokat.

Jegyzetek:
Buza őszre 9.46-48
Rozs őszre 7.71-73
Rozs tavaszra . . . . .
Tengeri jul.-aug.-ra 4.88-90
Zab őszre 6.08-10

As értéktözsde Bécsben. Az előzősde részint fedezésekre, részint utimo prolongáció következtében az összes papírok emelkedtek.
Jegyzetek:
Osztrák hitelrészvény 357.10, magyar hitelrészvény 388.25, magyar aranyjára dek 119.10, magyar koronajáradék 96.20 anglo-bank 151.75, osztrák-magyar államvasut részvény 344.25 forinton.

REGÉNY.

A hadnagy

(Francia regény.)

Bármily természetes, megszokott hangon mondta is ezt Jean, Thérèse előtt mégis úgy tűnt föl, mintha valami harmona szóvalna meg s úgy érezte, mintha valaki hirtelen elragadná előle azt, amiről azt hitte, hogy a kezében tartja.

E pillanatban hirtelen talpra ugrott s haragos, éles hangon kiáltotta:

— Látok egy nagy kertet, amely ebből, mint a pokol; csuf, unalmas egyenes fasorokat és látom a legbölcsebb embert a világon.

S anélkül, hogy a többinek gondolgozási időt engedett volna, hirtelen csak homlokán csókolta a két nényt s azzal berohant a házba.

Ha Jean azt hitte, hogy ennek a heves jelenetnek a rendezője megint megjelenik, vagy hogy legközelebb teljesen kibékülve fogja viszontlátni, akkor ugyancsak megcsalódott, mert nem-sokára saját rovására tapasztalta, hogy az életnek azok a szép, kellemes órái, melyeket az ember magyaráztatás nélkül élvez, soha sincsenek ok nélkül, s hogy nagyon okos dolog azokat ki-használni, amíg az ember megteheti, mert tartósságuk nem nagy.

Az anyagi szelidség korszakára a következetesen alkalmazott bosszantások, ingerlések ideje következett, valami nagy rendszer nem volt ugyan benne, de azt észre lehetett venni, hogy a bosszúérzet kielégítésére vannak szánva, amely ott forrott Thérèse szívében.

Szegény Jean! A paradicsomból bizony egyenesen a purgatoriumba zuhant! S a bosszantások ki voltak terjesztve nemsokára egészen addig, hogy Jean még a nélkülözéseket is megpróbálta. Egyszer például azt ette észre, hogy a kényelmes, jó karosszék hiányzik. Pédig abban lehetett legjobban pibenni a fásasztó gyakorlatok után.

Hova lett?
Mikor szóvá tette a dolgot, Thérèse kegyesen vágta vissza, hogy átvitette a maga szobájába, mert most már talán rá is szabad kerülni a sornak abban, hogy egy kicsit élvezhesse.

De ezt csak akkor mondta meg, mikor Jean előbb már pinzét-padrást tüvétt a karosszékért.

Jeant különösen az bosszantotta, hogy valahányszor némi magyarázatot szere-

tett volna hallani, Thérèse csak a vállát vonogatta vagy az ajkát biggyesztette föl megvetően.

Minthogy azonban a hadnagy is legény volt a taipán, nyílt háborúra került a dolog.

Voltak apró esatározások, voltak nagy ütközetek, ahol a hegyes, pergő nyelv gyakran biztosította ugyan az utolsó szót Thérésének, de ahol a Jean nyugodt hidegvére nem egy könyvet facsart azért a leány szeméből. Thérèse a gyors ellillanással ugyan eltakarta előle ilyenkor, de hogy ő a leverte fél, azt mégis érezte: a nagynénik pedig elálmulva kérdegették:

— Mi baja lehet a kicsikének?

A kicsike pedig ezalatt nem szűnt meg elmélkedni a maga dolgán, amelyet nemcsak, hogy rosznak, de egyszerűen megmagyarázhatatlannak is tartott.

A keserűségnek, tehetetlenségnek, sértett önértetnek és a valódi fájdalomnak egész vihara tombolt lelkében.

Előbb szelid volt, most az ellenkezőjévé lett.

(Folytatása következik.)

Felolvasó szerkesztő: **Kálnoki Izidor.**

Az Esti Hirlap sorsjátéka.

Az Esti Hirlapnak egy előfizető, mint számunkint vásárló közönsége számára mindennap a törvény felügyelete alatt álló tárgy-

sorsjátékokot

rendezünk.

Minden Esti Hirlap játsszik és pedig nem csupán az a-napi száma való sorsolások, hanem az illető hétnak nagy sorsolása is.

A rendezési sorsjáték nyereményének értéke 50 korona. A heti nyeremény pedig, amelyre az egész hét valamennyi napján, hétfőtől szombatig kibocsátott lapszámok játszanak, 400 korona. E sorsolásunkra a m. kir. szabadalmi

hivattól 11,614. szám alatt *kizárólagos szabadalmunk* van, a m. kir. lottóvédéki igazgatóság pedig 709. számú rendeletével adta meg vállalkozásunknak a *penzügyhatóság engedélyét.*

A mai nap kibocsátott lappeldányokra, a mai lap homlokán olvasható számokra a sorsolás a következő nap délelőtt tartatik *Weinmann Fülöp dr. kir. közlegény* Andrassy-ut 9. sz. II. emeleti irodájában s a sorsolás eredményét a huzás napján délután megjelenő számunkban közöljük.

Azokat a nyereménytárgyakat, amelyekért a nyerő 14 nap alatt hármikból nem jelentkezik, újra kisorsoljuk olvasóink között akképp, hogy ezek értékéből tartalékalapot képezzünk, melyből a heti főnyereményt 200 koronáról 400 koronára emeljük és a tartalékalap nagyságához képest időnként még nagyobbra szabjuk.

A nyertes lappeldány tulajdonosa nyomában megkapja a nyereménytárgyat, ha személyesen jelentkezik kiadóhivatalunkban, vagy pedig ajánlott levélben küldi be a nyertes Esti Hirlapnak azt a darabját, amelyen a lap homlokzatán a *csillagok között levő* *eltérő* és *szám* - lap *keletével együtt* *titok* és *sonkitalanul* olvasható. Gondunk volt arra, hogy valóban *penzügyhatóság*, mindenképpen becses és - szükség esetén - *azonnal pénzre* tenelő nyereménytárgyakat adjunk.

Igy választottuk a rendezési napi ötven koronás nyereményekre a következőket: Női aranyóra lánczsal vagy férfiak való tulla ezüst óra, tulla ezüst lánczsal, vagy pedig vásárolhat a nyerő a megfelelő összegért neki tetsző férfiruhákat Grossmann S.-nél (Bécsi-utca 5. sz.), vagy női ruhákat Berényi és Frankl-nál (Kossuth Lajos-utca 21. sz.)

A 400 koronás nyeremény a következő tárgyakból áll:

Férfiaknak: dupla fedellű finom aranyóra, 1 arany láncz, szent-György tallérral, 1 gyémánt-gyűrű, 1 arany pecsét-gyűrű, 1 arany nyakkendő-tű, 1 pár arany kézelő-gomb, 3 drb arany inggomb, 1 ezüst cigarettatartó, 1 ezüst gyújtató.

Női főnyeremény: 1 dupla fedellű finom aranyóra, 1 arany derék-láncz, 1 arany láncz-arperec, 1 arany nyakkendő szivvel, 1 arany mellű drágakövel, 2 arany gyűrű drágakövel, 1 pár arany rülbevaló, drágakövekkel, vagy: két kitűnő gyártmányú, női- és férfi-biciklil.

Minden szó ára 2 kr. Apró hirdetések.

Szép hölgyeim!
Az élet delelőjén vagyok és pénzem is van. A nyár derekán külföldi utra szeretnék menni szórakozás céljából. Ki tartana velem? Feltételelem csak egy, hogy bájos ismeretlen kívánja, hogy nőül vegyem. Arcképes leveleket vár, a kiadóhivatalba. Czinikus. 5029

Eladó nyaraló.
A főváros budai oldalán gyönyörű fekvésű, pompás beosztású, a legnagyobb luxussal épített, urasági teli lakásnak is alkalmas egészen új nyaraló, eladó. Kérdezősködhetni a kiadóhivatalban. 5024

Elegánsan butorozott, külön bejárattal szoba az Opera közvéllén közelében, a Lázár-utczában kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5037

Bíczikli, valódi, finom The royal enfilé gyártmány, tíz és fél kiló súlyu, teljesen új uti verseny gép, elutazás miatt olcsón eladó. Czim az Esti Hirlap kiadóhivatalában tudható meg. 5036

Hölgyek figyelmébe két csinos jól öltözött fiatalember, testi lelki jó barátok keres két fiatal leányt, kik szintén jó barátnők. Alapos a remény, hogy négyesben kellemesen fogják a nyarat eltölteni. Ajánlatokat kérünk Castor és Pollix jellege alatt a kiadóhivatalba titoktartásbeosztású adóba 6012

Joghallgató,
Ki az összes középiskolai tantárgyak oktatására képes, németül beszél, a szünidő tartama alatt elvállal egy-két kisebb középiskolai tanuló, hogy őket pótvizsgára előkészítse. Az illető jó modoru és jelenleg is előkelő háznál működik. Igényei nem nagyok. Ajánlatokat «Sikeres vizsga» jellege alatt a lap kiadóhivatalába kér. 5007

Sugár növesű
karcsu, csinos, vagyonos fiatal ember ismeretség hiányában ez uton akar ismeretséget kötni vig kedélyű, szépleányúval, vagy fiatal asszonnyal. Házaság nincs kizárva. Arcképpel ellátott levelek (diszkreció biztosítva) a lap kiadóhivatalához «Jutim» czimen küldendők. 5033

Vadász önkéntes
keres vadász önkéntesi teljes főszerelelt, kéz alatt. Czim a kiadóban. 5040

Cseresznye,
megy, számoza, sárga barack, málna, dinnye, körte, áfonya, dió, ringlotta stb. befőzésére kitűnő receptekkel bírok. «Befőzés» czim alatt tessék a kiadóban kérdezősködni. 5041

Czipésznek való
Czilindergép keveset használt, elutazás miatt olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban. 1101

Hirdetések és előfizetések az „Esti Hirlap”
részére elfogadlatnak a kiadóhivatalban Honvéd-utca 4. sz.

Erdélyi János népmeséit keresem, az első, eredeti illusztrált kiadásban. Ajánkozások, az ár megjelölésével «Gyűjtő» czim alatt a kiadóhivatalba intézendők. 5034

Jövedelmező
és tartós foglalkozásra tehet szert az «Esti Hirlap» elárúsításával minden férfi, asszony és 15 évnél idősebb fiu vagy leány. Jelentkezési idő d. e. s—11 ig, d. u. 2—4 ig a kiadóhivatalban. V., Honvéd-utca 4 szám.

Zongora termeinkben

Kossuth Lajos-utca 22.
(Károly-körút sarkán.)
ZENEPALOTA
a legjobb híru zongorák
állandó dus választékban.

Erard **Feurich**

híres párisi és londoni zongora-gyár
(Szállítója az angol királynőnek és az egész királyi családnak) egyedüli képviselője, valamint a

Sternberg Armin és Téstv.
hangszergyár, cs. és kir. udv. szállító.
Budapest, Kerepesi-ut 36. szám.

Aki naponkint
50 koronát
és hetenkint
400 koronát
akar nyerni, az vegye meg az
Esti Hirlap-ot,
Száma mindenütt **2 kr.**

Hová menjünk este?

SZINHAZAK.

Budapest, 1899. június hó 24-én:

Vígyszínház.

Az Arany kakas

Sohózat 3 felvonásban. Irta: Blumenthal Oszkár és Kadelburg Gusztáv. Magyarosította Fái J. Dele.

Szilva Júlia	Haraszthy	Flóris	Gyöngyi
Fürge Antal	Hegedüs	Treszka	Sugar
Daohalmayer	Szathmery	okros úrnő	Gyöző
Ersi	Varsányi	Kemma neje	Berzetei
Liza	Rostagal	Lándor	Mátrai B. M
Hörvath	Gál	Melanie leánya	Buzás M.
Klapka	Nógrádi J.	Körmös Antal	Kazalozky
Dr. Gyárfás	Góth	Tourista	Balassa
Müller Ottó	Tapolczai		

Kezdet 7 1/2 órakor.

Műsor.

Vasárnap: A féri vadászni jár

Fővárosi nyári színház

(a Krisztinavárosban.)

A lengyel zsidó.

Színmű 3 felvonásban. Irta: Erkman Chatrian.

Mathis	Ujházi Ede	Törv. elnök	Fargó Ödön
Christian	Ordó Arpád	Ügyész	Füredi József
Valter	Hévesy Gábor	Delejező	Pataky Béla
Henrik	Krímer Jenő	Orvos	Becsky Jenő
A zsidó	Sándor Emil	Jegyző	Földvary Hugó

Kezdet 7 órakor

Városligeti szinkör.

Irta: Föld Zsigmond

Két ember tragédiája.

Eredeti fővárosi énekes bohózat 3 felvonásban. Irta: Föld Mátyás Zenejét szerette Fodor karnagy.

Kezdet 7 órakor.

Ös-Budavára

LITTLE TICH

Uj alakításával hővített műsor

„Loie Fuller» Prima ballerina» stb.

Este 8 órakor

A Géza gimnasiun.

Esti 10 órakor.

Nagy nemzetközi varieté előadás.

Esti fél 10 órakor

Oh azok a klubok

Esti 11 órakor

Tilosban.

Rosethi ünnepély.

Belépődíj este 7 óráig 80 kr. ezután 50 kr.

Mérsékelt árú belépő jegyek a dohánytözsdékben

522

SOMOSSY MULATÓ

ALBRECHT FERENCZ bérlo.

A mulató 16 fokra szellőtetve van.

Kezdet 1/2 9 órakor, vege 12 órakor.

Ma

„Salon-Pitzlberger“

Operette 1 felvonásban Offenbach J.-tól.

Blasel Károly urral mint vendég
Továbbá szenzációs sikere a párisi beauténak

„La belle Jane Valdér“

az 6 szecesszionisztikus, piasztikus állásaiban
ugymint a bájos

MISS CHARMION-

nak egyetlen és felülmúlhatlan előadásában:
«Levelezés a levegőben» vagy «Egy boudoir-
jelenet a léghintán.»

Az ujkor legdivatosabb, legpikánsabb és leg-
bájosabb látványossága,

Les Welton, Les Jové
és a kitünő juniusi műsor.

Restaurant

Pavillon Royal Gerbeaud

Városliget. 526

Ma és mindennap egy kedvelt

nemzeti zenekar hangversenye.

Ös-Budavári nagyvendéglő

Kitünő magyar konyha, valódi borok, városi árak.
Az „ARANY KAKAS” vendéglő városi
gyönyörű kert-helyisége,

VI., Gyár-utca 8., Andrassy-ut és Király-utca között
Pontos kiszolgálásról gondoskodik Lantos D. Adolf.

„Zöld vadász“

Hermina-ut 47. szám.

Budapest legnagyobb kerthelyisége,
5000 személy befogadására alkalmas.

Naponta nagy Varieté-előadás

Chorini, Fürst és Baumeister egyesült kitünő
társulatával. Változatos, teljesen szolid műsor.

Szünet közben egy híres **ozigány-zenekar**
hangversenye.

Minden vasár- és ünnepnapon

Táncmulatság

a nagy teremben, szabad hemenettel. Kitünő italokról,
gőliát maláta- és dupla márcziusi sör, a királyserfőzdeből, ugyszintén kitünő ételekről és pontos
kiszolgálásról gondoskodik

özv. Fehrer Jánosné.

Commerce-kávéház.

VIII., József-körút 55. sz.

Ma és minden nap **RACZ LACZI**,

az öreg RACZ PALI 36-ik és hangversenye.

Uj!

Nagy opera-egyveleg.

Uj!

67 modern opera és operettből összeállította és előadotta Rácz
Laczi. (Előadása egy óráig tart).

Családok összejövetele.

Szamos látogatósdírt ad. KALDOR ZSIGMOND kávéház

Vendéglő

Kávéház

Szt. Lukácsfürdő

Az igazgatóság saját üzemében. Jó ételek és italok.
Olcsó árak. Étterem az udvarban (zárt helyiség) Gyö-
nyörű terrasse a Dunára.

Mindennap katonazene.

Rákóczi-kávéház (Köbányán)

ma, szombaton, június hó 24-én megnyílik

BANDA MARCZI és fiai

zenekarának hangversenye mellett. 545

Hirschkron Gyula „Szarvas szállodája“

Olcsó, kényelmes és tiszta szobák
50 krtól feljebb.

Szövetség-utca 4-ik szám a.
Wekerle kávéház mellett.

FEGYVERGYAKORLATOK

alkalmából a tartalékosok ügyelmébe ajánlja magát a
Katonügyi Iroda

Budapest, VII., Kerepesi-ut 6. szám

mely általában minden törvényes

KATONAÜGYBEN

a legteljesebb mértékben jár el a egyuttal megszerz kivéle-
les nősülési engedélyeket utlevéleket stb.

TULAJDONOS:

DOMINKE JÁNOS v. cs. és kir. százados 533

A SCHOLZ-féle uszoda megnyitott

18541.

Első magy. kir. szabad.

BLAHA LUIZA fogszájviz,

egyedüli speciálitás, mert nemesített gyógynövények-
ből készült.

Megakadályozza a fogak romlását és a kellemetlen szájbűzt.
Egy próbavétel elegendő kitünő minőségéről
meggyőződni: 540

Révai és Társa Budapest,

VI., Ó-utca 42. szám.

Főraktár: Budapesten Diana-gyógyszertár Károly-kör-
út és Dob-utca sarok, továbbá: Lányi és Draudt dro-
gueria, Koronaherceg-utca 10. és a többi gyógyszerárban

Olcsó valódi

arany ezüst-nemű be-
vásárlási forrás

14 karátos arany jeggyűrűk 4 forinttól feljebb;
pontosan szabályozott zsebórák 5 forinttól 14 ka-
rátos aranyórák 15 forinttól valamint 13 próbás
uj ezüst tárgyak 6 krajczárjával grammját szállít

Lukács M. Márton

ékszer- és óras czég

Budapesten, IV., Váci-utca 4.

a zsilbárus-utczával szemközt.

Vidékre árjegyzék kívánatra ingyen
és bérmentve. 110

A „Fővárosi Takarékpénztár m. sz.“

Budapest, Kerepesi-ut 34. sz.

Kölosont nyújt heti vagy havi visszafizetés
mellett, számla és könyvkövetéseket leszámítol,
anyagbeszerzést lehetővé tesz tagjai részére.

Tagok lehetnek üzletrészekre való befizelések vagy
törzsrészejegyek jegyzése által. 539

Takarékbetéteket elfogadunk.

Belépések uj utársulatba már a mai naptól
elfogadotnak.

Az igazgatóság.

Állást keres?

Biztosan czélt ér a Magyar Hírlap apróhír-
detései által.

Alkalmazást kínál?

Elég ajánlatot fog kapni, melyekből a legalkal-
masabbat kiválaszthatja, ha egy kis hirdetést
közöllet a Magyar Hírlapban,

Biztosan czélt ér

a Magyar Hírlapban való hirdetéssel akkor
is, ha lakást kiadni vagy bérelni, eselédet
fogadni, vagy valamit venni, avagy eladni
kiván.

A hirdetés utánjárás és idővesztéség nélkül
feladható

Bérmentes levelezőlapon,
mely 10 szóra 20 krajczárért

15 " 30 "

30 " 60 "

Budapesten minden dohánytözsdében. Vidé-
ken a hírlapelárusítóknál kapható.